

© 181.

6005

Tema kodanline
kõlblus.
L.Lenz.

205

Wanemuise
näitelawa
✦ TARTUS. ✦

Wanemuise
näitelawa
✦ TARTUS. ✦

Tema kodanline kõlblus.

Pilkenali ühes waatuses.

See Senz.

Fõhikud: S. Simm.

Wanemuise näitelawa.
Märts 1913.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiiviraamatukogu

76105

2.

Osalised:

Theodor Fullinger, puurliivoda omanik.

Käthe, tema tütar.

Dr. Oskar Reimers, maler.

Paul Mühlmann, mööblivabrikant.

Lisbeth, tema naene.

Auguste, teenija Fullingeri juures.

Fullingeri villa, öhtu pool,
mai kuus.

Elutuba Theodor Tullingeri villas.
 Tagaseinal on keskel suur uks ja selle
 paremal ja pahemal pool kummagil
 pool aknad. Uks ja aknad on lahti, nii
 et kolmekordne waade aeda on, mida
 mai-kuu helendawate wäwidega kau-
 ristamud on. Pahempoolses seinas
 keskel uks. Nisama paremal pool
 ees. Pahemal pool ees laud sohwaga
 ja õlgedest punitud pikutamistool,
 silmapaistwas suuruses. Mõnusad
 selja- ja iste padjad selle peal. Muu
 sisseseade soowi järele. Seurkuse mul-
 jend aga ilma maitseta. Ainult
 mõned osawalt seatud klaasid ja
 kausid wärske lilledega näitawad,
 et siin ka üks peenem käsi talitab -
 Pikutamise toolis istub härra Theodor
 Tullinger, ajalehte lugedes ja oma
 lõuna-sigarit, millel paberist rõngas

weel pääal on, suitsetades. Tema kõrval
koristab Auguste, kaunis tubli tüdruk,
keskmise osavusega, kohwilauda ära
ja kolistab selle juures ühtelugu tasside-
ga, nii et härra Fullinger viimaks ärita-
hult oma istmelt üles kargab.

[Fullinger on kaunis lihaw kodanik
westi wäel. Kirju särk on natuke liig kirju.
Teised tundemärgid: mahakäänatud krae,
liimitud kael asine, manshetid, süga-
walt väljalõigatud west, õige suur kuld-
uurikett, gummiodega saapad, millede
tripid eest ja tagast välja paistawad.
Fullinger, kes enne uuri tööline on olnud,
nüüd aga uhke kapitalist, on nõnda-
nimetatud tundeinimene ja iseenesega
wäga rahul.]

Fullinger. Tuliise pihta, inimene, kas te
seda paari patti wagusalt ära wõtta ei
saa?!

Auguste [hääsündamisel, ehk ta küll
ehmatades tagasi karanud on.] Ah,

wabandage, härra Tullinger.

Tullinger [temale järele tehes.] Ah wabandage, härra Tullinger. [Sisema kõnemis.]

Mis ma siis muud wünnati tegema pean, kui wabandama? Kõlistanud te juba kord olete ja uni on moksas! Seda enam kätte ei saa. Aga warem oli õige aeg. Enne peab silmad lahti pidama, müüdu on ruskas raamis.

Auguste. Teine kord, härra Tullinger. --

Tullinger [wisedes.] Mu ja, hää küll.

Katsuge, et te müüd minema saate!

Auguste [nõundeaga parem. p. ära.]

Käthe [tuleb aiast sisse. Heledas suwe-riides. Wäga ilus tüdruk, umbes kahekümnekahe aastane, koguni isa wastand, unistawa loemuga, aga püüab kindlasti eesmärgi poole ja kangekaelne, nagu tema, kuna tema tundrikas hing kergesti julgust kaotab. Ta jääb mõned sammud isast eemale seisma ja hüüab wiwiture järel.] Papa!

Fullinger [imestades ümberpöörates]

Nonnh, Käthe?!

Käthe [paludes] Armas papa, sa-sa ei tohi mitte pahaseks saada, et ma veel kord siia tulen. [Sigemale astudes] Mul ei ole rahu, papa. Sa ei ole mulle ikka veel ütelnud, mis asjast äieti peab saama ja mis vastuse sa talle anda tahad.

Fullinger. Mu armas laps, mina ütlesin sulle kõige päält täna pääle lõuna-söögi, et sa elusti oma tuppa lähed ja kõik rahulikult minu hooleks jäta, ja et ma sulle õigel ajal ja õigel viisil kõik teada annan.

Käthe. Papa, need on ju ainult kõnekäänd. Nendega tahad sa mind ikka ära saata. [Ägedalt] Aga ma ei lase ennast enam niiviisi eemale teineta.

Fullinger [xoguni mõnusalt] Armas Käthe, sel ei ole mingit mõtet mulle

7.

nüüd etendust teha. [Oma tasku-
kella waadates.] Kell on praegu
pool neli ja kell neli tuleb see
härva doktor Peimers siia. Sa tead,
ma olen talle kirjutanud, et ma
teada täna pääle läinud kell neli
votan. Kella pool viies oleme ar-
watawast oma rääkimisega
walmis ja tunni aja pärast saad
sa kõik teada. Ole nüüd mõistlik,
Kitty, mine oma tuppa, loe ehk
maga natukene, ehk wiida kui-
dagi teistwiisi oma aega.

Käthe [rahulikult] Ma ei tea mitte,
papa, aga mulle tuleb nii ette, et sa
asja pääle sugugi tuiselt ei waata.
Füllinger. Kuidas nii?

Käthe. Sa räägid nii - niisuguses
toonis, nagu ehk mõne tähtsusa äri
üle räägitakse.

Füllinger [naturke puudutatult]. Koh,
aga kuule, Kitty!

Käthe. Mul on niusugune tundmine -
Fullinger. See on rumalus! Mulle ei
ole see asi sugugi ükskõik. Mina olen
ainult inimene, kes rahulikult järele
kaalub, praktiline inimene, kes osart
kodaniku seisukohast asja päale
vaatab.

Käthe [äritatult]. See pead teadma,
et ma teda armastan, tõsiselt armas-
tan, papa. Mina ei jäta teda mitte,
mina ei lahku temast!

Fullinger. Seda näise oled, sa mulle
juba kord ütelnud, Kitty. Uht peelt
olen ma siis juba kuulnud. Nüüd
kuulen ma täna ka veel teist peelt.
Siis alles on minu kohus asja kohta
oma otsust anda.

Käthe. Ma saan väga hästi aru, sa
oled juba nüüd täiesti tema vastu, ta
on sulle vastumeelt, sa ei wõi teda sal-
lida, ehk sa teda küll veel sugugi ei tun-
ne.

Tullinger. Aga, Käthe!

Käthe. Kui mamma veel ehk oleks, te-
ma oleks teist suguni minu vastu kui
sina. [Ta tõrjub südilt mitu tagasi ja
saab peaegu jämedaks.] Sa vaatad
ikka meistusepülli läbi elu pääle.

Tullinger [tõuseb üles.] Ma vaatan elu
pääle, nagu ta just on. — Ja muudugi,
mu laps! Mis pärast peaksivad mul
mehe vastu, kellest mul tänase päe-
wani aimugi ei olnud äkki tulised
tundmused olema. See, mis ma
temast siamaani tean, võib, avalikult
õelda, ennemini minu umbusaldust
äratada. Kes on see härra doktor
Reimers? Maler! Kunstnik! [Kaas-
tundlikult] Sa armas Sunal, kunstnik!
On emale kusagil häda ja waewaga
dokteri aumnimekese saanud, siis
on teadus talle liig lollus läinud, või te-
ma teadusele ja nüüd siis kinkitab ta
pingsliga wärwi pottide ees ja maalib. Ah,

kuu ilus! Muudugi ei ole tal punast krossi.
 Muudu ei olexs ta ju kunstnik. Oled sa
 kunstnikku näinud, kellel midagi on?
 Mina mitte! Ja palju ta ema pinselda-
 misega küll ka teenida ei wõi. Siis tu-
 leb ta rahulikult, ajab sul päänese sala-
 ja sassi ja tahab minu küllul raswa min-
 na.

Käthe [wihaselt.] See on ülerohus, see on
 otse inetu simust, papa, kui sa muusi
 räägid!

Fullinger [waigistades.] Ma ei ütlen ju, et
 see nii on, see oli ainult minu arwamine.
 Ja wõib ju ka päris kena, tubli inimene
 olla. Et ta ilma waranduseta on, nagu
 sa ütled, seda wõiks weel ära kannatada,
 ehk mulle küll rikas mees praegustel
 wiletsatel aegadel armsam olexs. Wähe-
 malt mees kindla koha pääl. Aga, wõib
 olla, on tal wäikesed korralikud telli-
 mised, ta on ehk wähesega rahul, kui-
 lab, mis talle ütled ja teeb minu näinud -

andmise järel - noh, mis sa tahad
ütelda?

Käthe [truu südamliselt.] Ah papa,
nii sugune, nii sugune - ma usun, kui -
das sina tedaemale mõtled - nii -
sugune ei ole ta mitte.

Fullinger [häisates.] No wot! Sääb
see ongi nüüd. Kirikurotti ja upsa -
kas päälegi.

Käthe [kartuses.] Nii ei mõtelnud ma
seda! Armas papa, nüüd on sul juba
jälle uus eelarvamine tema vastu.

Fullinger Lase aga olla, Käthe. Küll
me näeme. Mina olen oma inimese -
tundmise peäle uhke ja ei lase ene -
sele midagi ette rääkida ja kui ma
sulle ütlen - - -

Auguste [tuleb parem. poolt.]

Fullinger. Mis siis on, Auguste?

Auguste. Telehvon koliseb, härra Ful -
linger.

Fullinger. See äraneetud telefonimine!

Selle kasti raibe lasen ma seinä
 päält maha kiskuda. [Säbi lahtise
ukse on terawat elektrikella kōlise -
mist kuulda.] Tont wätku, ma tulen
 juba! [Ruttab wälja. Auguste temale
järele, ust enese taga kinni pannes.]

Käthe [on natuke aega kurwa näoga
mötetes.] Täewakene, mis sellert kõigert
 peab saama?! [Ta läheb tagumise lah-
tise ukse poole, teetab, pahem käsi
üle pää pandud, ukse piita wastu ja
waatab wälja aeda.]

Fullinger [tuleb jälle sisse.] Sa oled ju
 weel siin, Käthe.

Käthe. Ma lähen juba, papa. [Pöörab
pahempoolse ukse poole.]

Fullinger. Mühlmannid telefonerisivad.

Käthe. Mis nad siis tahawad?

Fullinger. Nad tulewad siia.

Käthe. Mis? [Tuleb ette]

Fullinger [kergelt.] Mühlmannid tule-
 wad meie juurde. Paul toob Lisbethi

siia ja sõidab siis oma wabrikusse. [Nature kindlus eta.] Ja saab niim jutu-
ajamise juures olema härra doktor
Reimersiga.

Käthe [tarretamult.] Mis? Mis sa üt-
led?

Fullinger. Armas laps, ma ei saa
aru, mis pärast sa nii kohkunud oled?
Ega siis selle juures midagi ei ole!
Wõi ei ole see sulle meelt mööda? Sa
andsid ometi ennist mäista, et siin
naesterahwa peenike tundmine,
emalik õrnus puudub, mis kahe
mehe wahel nõnda ütelda sillaks
oleks.

Käthe [isat ülevalt alla waadates.]
Selle jaoks tellisid sa enesele tädil Sis-
bethi siia?!

Fullinger [piinlikus seisukorras.]
Palun wäga, ei tellinud ja ei palunud
ka sellepärast. Ja ise pakkus ennast
wabatahtlikult, kui ma talle eila

õhtu seda sinu luigi jutustasin. Selle vastu ei ole sul ometi midagi ütelda, et ma oma isa südant nii häädlele sõpradele nagu Mühlmannid on awasin.

Käthe [wäga äritatult.] Tädi Siisbeth tuleb siis sinia ja mängib ema! Sead sa kuidas see minu arust on? Skandal! [Igat silpi rõhutades.] Skandal! Fullinger [äritatult.] Mu armas laps, sa oled wäga äritatud, nii äritatud, et sa juba üleannetus. lähed ja minna sind kõige parema meelega unsest wälja saadaksin. [Siis enesest wõitu saades, kolmeistri pathosega] Aga mina ei ole just meelega hirmuvalitseja ja rongaisa, ma sirun oma õiglase wiha alla ja ütlen sulle ainult weel kord, et Mühlmannid meie kõige lähemad sõbrad on.

Käthe. See on wäga ilus ja häa, armas papa, aga kui ma ka sada korda

prera Mühlmannile tädi Sisbeth ütlen, siis on tädi Sisbeth mulle isiklikult ometi ainult naisama-
sugune nagu iga teine võõras in-
mene, kes minuga naisama vähe kokku
sinnul nagu mina temaga. Sapse
tundmustest ei maksa üleüldse rää-
kidagi.

Fullinger. Sa oled tänamata in-
meseloom.

Käthe. Ei, mul on awalik loemus.
Mina ei waleta. Aga tädi Sisbeth
waletab. Ta segab ennast enese armas-
tuse pärast mitte ligemise armas-
tuse pärast minuasja sekka. Sinule
on see muidugi väga meeljärel, sest
teie puhute üht pasunat. Sa ei pea
mind ometi nii lapsikuks pidama.
Mul on see juba ammuigi silge, mis
teie tahate. Keer Mühlmann, eks ole,
ja mina, meist peab paar saama.
Paneme mõlema poole arksiad

kekku! Sellest saab häa kekukõla.
 Aga ma ütlen sulle kord midagi:
 Hansi Mühlmann lubustab ennast
 ilma minuta palju paremini ja meie
 oleme teine teisega selge arve teinud
 Ta ei mõtlegi selle peäle. Ta annab
 auusasti järele, et ta minule nii rän-
 nis on nagu rusik silma peäle. Näed
 sa, papa, kui tädi Sisbeth seda teaks,
 ei mõtleks ta unesgi siia tulla.

Fullinger. Mis ma veel kuulda saan?
 Sa oled ju suurepäraline tüdruk!
 Tore laps! Noh, esialgu olen ju mi-
 na ka veel olemas. Ja Hansil on õn-
 neks oma ema ees kange auukartus.
 Tõnal kurbime õige kord õõsise lenda-
 mise tiibasid natuke. Küll siis juba
 igatsus väikse perekonna-õnne järele
 iseenesest tuleb.

Käthe. Armas papa, see on nüüd
 tänu selle eest, et ma sinu ees midagi
 ei salga. Nüüd oled sa tusane ja walad

oma pahameele waese doktor Reimersi
kaela wälja. Tema ei saa sinna ometi
midagi parata, ta on ilma siita!
Ole tema wastu häa, papakene, ma
palun sind. Ma ei ütli ka enam midagi
selle wastu, et tädi Sisbeth sinu lähivää-
kimise ajal temaga juures on. Minugi
pärast! Mul on küll hirm, et härra dok-
tor Reimersil just mitte wäga häameel
ei saa olema --

Fullinger. Selle järele ei küsita wore-
mihe käest sugugi. Ta on sinu minu
majas. Siin walitsen mina. Kui see
temale meelneõda ei ole wõib ta uuse
kohe jälle wäljast poolt kinni panna.
Käthe [ehmatamult] Ära seda ütli,
Jumala pärast! Lase mind siia jääda,
papa, lase mind ka juures olla!

Fullinger. See püüdis just weel. Me
teeme sellest ehk weel rahwakesoleku.
Ei, mu tütrekene, sa kaoid müüd. Eesu-
likult ära. Sul ei ole tarwis ka Mühl-

mannidele tere ütelda. Mine oma tup-
pa, sa lubasid seda mulle. [Wõtab ta
käe alt kinni ja patsutab tema kätt.]
Ma olen ometi sinu häa isa. Ma wotan
selle muhe kõige suurema meelerahu-
ga ette. Selle pääle wõid kindel olla.
Mul ei ole kõigewähematgi äritatud
tundmust tema vastu.

Käthe [umbusklikult.] Kas see teesti
täsi on?

Füllinger [siirpäraliselt.] Seda pead
sa ometi juba olema märganud.

Käthe [ohates.] Ah, papa, ta on kõige
turedam inimene!

Füllinger. Na ja, Kitty, küll ma seda
juba ise näen. Sa küll me pärast juba
räägime. [Patsutab tema püske.]

Käthe [lootusrikkalt.] Ja, papa.
[Ja lähleb toast ära.]

Füllinger [katsub teise sõrmega krae
ja kraela wahet edasi tagasi, nagu ei
sünniks talle midagi.]

Mühlmann ja prona [ilmuvad kesksel arast tules.]

Pr. Mühlmann [Ühes puhutud wabriku emaniku naire typos. Riided mitte päris ilma martseta, aga siiski kannis. Rikkuse juures ei saa kahelda, mille tunnistajaks rohked kalliskivid on.

Wõndammetatud, tubli ettevõtmise - waimuga naes terahwas. "Räägib liialdatud lawusega ja teeb igast sääsust härga. Wäga kitsarinnaline ja sellepärast paiguti üleüldlikult kardetaw] Tere, tere, minu armas, hää, wana Theoder!

Sullinger [rõõmsalt.] Tere, mu Lisbeth, tere, mu Paul!

Mühlmann [ema naesega wõveldes omal wiisil mõttetark. Ta on wana - moodi riides, kannab suurt laia sõrmust esimesel sõrmel ja teeb enamas ti nii, nagu ei oleks teha olemas. Aga mis ta ütlib, sel on tuua sees.] Tere,

Tullinger: [Istub kuhkigile toolile, mõtab näpitsprilli vestit taskust ja hakkab seda hooliga puhastama.]

Fr. Mühlmann. Sa ei ole omegi pahane, armas Theodor, et ma otsesõnu läbi ei tulnud. Tead sa, mille tuld võtab südal taga. Teil tahab nimelt kuhe jälle ära minna.

Mühlmann [teeb kellelegi tegemist, puhastab sinult.]

Tullinger. Marten, muu Lisbeth. Te ütlesite juba eila.

Fr. Mühlmann [hüües rõõmsalt]. Ilus ilm täna! Päris nagu dem tulesse.

Tullinger [praktiliselt]. Kui nii edasi läheb, hõigistame me nädala pärast juba. Mul on juba täna kuum küllalt. Aga, palun, istu omi. Kas sa oma kübarat ei taha ära võtta?

Fr. Mühlmann. Täna sind, Theodor. Ma maatan seda härrat parem kübaras. Si võid ju teada, kui kauaks mina kui

dame, tema seltsi wälja kannatan.

Tead sa, meie sõitsime täna hennimisk-
poole just tema pärast kunstinäitu-
selt. Säär oli parajasti üks tema
pilt wälja pandud.

Fullinger. Kelle pilt?

Pr. Mühlmann. Koh, selle härra Reimersi.

Fullinger. Ah see!

Pr. Mühlmann. Paul luges seda kogema-
ta ajalehest täna hennimiskul kohwi
juures. [Kahetsust avaldades]. Ah, mu
Theoder, ma ütlen sulle - -

Fullinger [hirmutades]. Muidugi, mõni si-
gadus noorte stiilis!

Pr. Mühlmann [pörutatult]. Kahjuks veel
halwem.

Mühlmann [puhastab weel mää]. Sa
pead aga ka ometi ütles, Lisbeth, et ta
Parisil selle eest kuld auwaha on saanud.

Pr. Mühlmann. Kes teab, kas see õige on
Mühlmann [paneb prilli ette]. Sie seisid ju
siirelt ja laialt sääb trükitud.

Pr. Mühlmann. Frantsiida wäib paljugi, mu armsam. Ja kui ka! Paris on just paras koht misuguste jaoks. Jumalale tänu niid juba teame, kuidas sääl lood on. Kas mul ei ole õigus, Theodor?

Fullinger. Igaxerd, mu Liesbeth! Ja mina ütlen: Paris on mulle kama ja kuldama- raha on mulle ka kama. Pääari on see, et ma kawiari, mida ma süün, ise makssta jäänaw. See wa' pörm on pääari. Meil ei ole waja wastastikku ükssteisole wigurid. Me teha. Põhjust selle pääle uhked olla ei ole meil just mitte.

Pr. Mühlmann. Ma wain sulle ainult ütelda, Theodor, ma ei saanud tervet ööl silmagi kinni. Oh see Käthe, sa waene luomakene!

Fullinger. Sa on selle wärwimäärija küljes kinni nagu taxjates. [Usaldusrikkalt]. Noh küll me ta juba lahti kangutame.

Pr. Mühlmann. Sa pead mulle weel kord jutustama, kuidas see asi õieti tuli. Ma

kuulsin eila oma nervilises olekus kõike
ainult poole kõrvaga. See on küll üks
viletsus.

Mühlmann [mõjuvalt.] Ega sa omal kontal
ei murra!

Fullinger. Siin ei ole palju jutustada. Nad
armastavad üks teist ja tahavad teineteist
saada. Ja temal ei ole punast krossi.
Ja mina pean teise rämpsu kulud maksma.
Ünna lihtne Haha!

Mühlmann. Minu arust ka. Haha!

Pr. Mühlmann. Kusta teda siis tundma õppis?

Fullinger. Uulitsaraudteel. Käthe sõidab
teatrisse, tal ei ole peenikert raha, ja kondiit-
töör ei saa kahesünnest margast tagasi
anda. Tema istub Käthe vastu ja laenab
talle ühe krossi. Suurepäraline, mis? Ene-
sel ei ole punast krossi ja laenab veel teistele!

Mühlmann. Auus iseloom!

Pr. Mühlmann. Lata oma halbide tähendused
Paul. Seisukord on tõsine.

Fullinger. See oli terve loo algus. Ja siis

Eäras asi järw-järgult nagu määritud ja
 näuhti ilmsel kosilane. Koh- tulgu ta aga!
Mühlmann. Ära enniast kardetawaimas
 tee kuu sa oled. Sa ei ole weel ühtegi missio-
 nari ära sõõnud, Theodor. Sa sinu Kitty
 oli inna tubli tüdruk, sellest ma midagi
 halba ei usu.

Pr. Mühlmann. Hina onneti ka mitte. Aga
 mul on temast kahju ja weel roõd kahju
 ja roõm roõda kahju. Sa on enniast küsata
 lastud.

Tullinger. Sa tabasid naela püä pihta, Sis-
 beth. Me wõime asja käänata ja wäänata
 nii palju kui tahame - see härrakene, see
 Reimers, on kergemeelne linn, kes siia soõja
 pesasse tahab pugeda.

Mühlmann. Aga te ei tunne teda ju sugugi.

Tullinger. Selle jaoks on mul juba nina,
 minu armas Paul! Sisbeth niisama.

Mühlmann. Ja, ja, teie mõistus tõstab nina
 kaudu!

Pr. Mühlmann. Selle juures ei ole mingis-

gust kahtlust. Peimers on petis, kellel sa
täna hammast pead katsuna, Theodor,
kui sa ise ka lõksu ei taha langeda.
Gullinger [jäule viites.] Vigus, Sisebeth,
täiesti vigus!

Mühlmann Ega ta on et hobune ei ole?

Pr. Mühlmann Minu mehega ei saa ju üle-
eldre mitte rääkida.

Mühlmann Sellepärast et sinu ühtepuhku
räägid.

Pr. Mühlmann Kuis tihti ei ole ma selle mehe-
le ütelnud: Wõta meistus pähe!

Mühlmann Ma olen ju wõtnud, aga sul ei
olnud ju ära anda!

Pr. Mühlmann [tahab wähele rääkida]

Mühlmann Küüd on minul sõna, sel aastal
esimest korda. Asi on lihtsalt nii: Mina
ei usu mitte inka koge kõige halwemat
inimestest. Sellepärast ei ole ma aga veel
tola ja päale selle on mul käsi oma op-
timismusega senini käinud päris hästi

Gullinger Minul sinu mismust waja ei ole,

minu käsi on oma lihtsa kodanlise kõlblu-
sega üsnal hästi käinud, ja see kõlblus ütleb
mulle; ära anna oma tütar väewawarga-
le.

Mühlmann. See doktor Reimers võib ju tihti
päewawaras olla, võib olla aga ka tore mees.
Mina jätan mõlemad võimalused lähti-
seks. Teie ainult ühe. Teie silmis on juba
kindel, et ta kelin on. Ja seda ärritab teile
weel üks eriasi: nimelt et tema kergesti tea-
tawa kosjasobituse luhta võiks ajada. Minna
arwan Hansi Mühlmanni ja Käthe Gullingeri
wahel. Koh, ma tunnen oma Hansit ja
tunnen ka Käthet ja võin sulle waene üteli-
da, et su käsi käib nagu põrsal kel rüü-
ned puidusivad, et puid otsa ronida. See.
Ja niid lähem ma ja jätan teid härra
doktor Reimersi kooleri - -

Auguste [astub sil silmapilgul sisse ja
töob nimemkaarti.] Wäljas on üks härra,
kes teiega kokku tahab saada, härra
Gullingeri.

Fullinger [loeb kaart ja kuulutab] Doktor
Oskar Reimers [Augustele] Tuhatage ta
sisse!

Auguste [ära]

Mühlmann. Tumalaga, Theodor, tumalaga,
wanamoor! Tehke mis te tegemata ei saa
jätta. Mina pesen ema käed seebives
ja siütases. See on terwische hää.

Pr. Mühlmann [leitwalt] Töesti aeg, et
saära tähed.

Fullinger. Tumalaga, Paul. Sa tunned
nind. Éga ma moni inimesesõja
ei ole, aga mul on kindel kodaniku
seisukoht.

Mühlmann. Ja rahakoti kõlblus! [Suis
kübarat ja keppi wõttes] Tumalaga,
wannuakassinud [Läheb läbi aiä ära]

Pr. Mühlmann [ajab selgroo sirgeks ja
teib sõjawalmis näs.]

Fullinger [tõmbab kui selga, mis sohwa
juures on, tõmbab mitu korda oma
vesti sirgeks ja istub ka.] [Sühise

waheaeq, mille wältusel pr. Mühlmann
ja Tullinger parempoolset ust sil-
mas peavad.]

Reimers [artub siis uuesti sisse. Peenike
 noormees kahekümne aastate lõpul,
 pidurkuub, oma köidetud kaelaside,
 säärikutes pressitud wolt, lakk saapad,
 teibinder, ilma kinnasteta Pääle natu-
 ke kähara, mitte liiga peenajumise,
 wähe kunstniku moodi. Täieline
 kindel seltskondline üles astumine, iga-
 sugune peenike edwistawine püudub
 Ta jääb kahe sammu järele seisma ja
 kumardab wiisakalt.] Te lubate -

Oskar Reimers.

Tullinger [on Reimersi ilmuwusel üles
 tõusnud ja käed püritassusse pannud.]

Theodor Tullinger on minu nimi. - [Waa-
 tab Reimersit natuke aega, siis wõttab ta
 parema käe püritassust wälja ja näitab
 käega.] Palun, artuge lähemale.

Reimers [põrkab silmapilguks tagasi,

lähel siis Tullingeri juurde ja sirutab talle
nähtavalt küe vastu.] Tere härra Tullinger.

Tullinger [ei saa kuidagi vastu panma kätt
 vastu võtmast.] Tere, härra doktor.

[Wäine waimimine]

Reimers [waatab pr. Mühlmanni]

Paul Mühlmann [kõhatab.]

Tullinger. Ah so, Sibeth, wahanda! Siin
hüra doktor, - prona Mühlmann, - härra
Reimers.

Reimers [kumardab]

Paul Mühlmann [nikutab magu isenikutaja
elujumala kuu] [Tälle waimimine.]

Tullinger. Mille läbi olen ma teie külasnäigu
kuu osalisesse saanud?

Reimers [ei kuule mitte, maid nurib prona
Mühlmanni wõlmust.]

Tullinger. Te peate teadma, härra doktor,
prona Sibeth Mühlmann, linnawoliniku
ja wabrikumehiku Paul Mühlmanni
alikaasa - -

Pr. Mühlmann [harras liigutatult pääd
niskutama.]

Fullinger [jätkates.] on niasama, nagu
tema häa meesgi, üle kahexümne aasta
minu maja kõige parem sõber. Minu
titar hüüab teda tädi Sisbethiks. [Pühalikult]
Meie armast tädi Sisbeth istub teatawas
mõttes kui selle maja ema siin, sest te
teate ju wist, härra doktor, et minu
õnnis naene juba neli aastat enam
meie hulgas ei wiibi.

Reimers [auuskartusega.] Ma tean seda, härra
Fullingeri.

Fullinger. Mu ja, ja te saate aru, et te proua
Mühlmanni kuuldes täiesti wabalt rääkida
wõite.

Reimers. Kui te mulle lubate, härra Full-
inger, - ja kui ma juba ette wabandust
paluda tohin, armuline proua - mina arwan,
on teatawaid asju olemas, millede haruta-
mine ainult perekonna keskel wõib sündi-
da. Isegi kõige paremaid sõpru, kes ehk

lähemalgi seisavad, kui sugulased ei
lasta sellest asja wotta. Sellert tuleb ka
nimetus: perekonnaasjad. Kui ma teid
paluda tohiksiv, härra Füllinger, te
teeksite mulle suurt meelehääd -

Pr. Mühlmann [utuu haawatult püsti]

Füllinger. Jää istuma, Siersbeth, jää
istuma! [Reimersile] Seda meelehääd
ei tee ma teile mitte. Ma kahetsen
wäga. Ja müüd tuleme asja juurde.

Reimers [hammustab pahaselt oma huuli,
naeratab aga selle pääle jälle nohe
lahkelt.] Hääd küll, tuleme asja juurde.

[Isä araliku wiisaka häbematusiga.]

Kui te lubate, istun ma aga selle juures.

[Watab tooli, mille ta pr Mühlmanni lähe-
dale liiskab ja istub, ilma wastust oota-
mata.]

Füllinger [jahmatab] Ah so Wabandage!

Reimers. Aga palun wäga! [Parub näe-
lingutusega temale ka istet.]

Füllinger [istub aega mööda oma tugiv-

toobile, Reimersile wäga lahkuse ta otsa
waadates.]

Reimers [Fullingeri ja pr. Mühlmanni keskel
pöörab wiimasele niind selja.] Wäga
armustatud härra Fullinger! Ma tulen suure
südamliku palwega teie juurde. Ma ei
taha enne kassi wiisil palawa pudru
ümber hüüda, ma haaran kohe härgal
sarwest - muudugi piltlikult - kinni ja
ütlen: ma armastan teie tütart Käthet,
ma armastan teda nii nagu selles
üürikeses elus ainult üks kord armasta-
da wõib, tema armastab mind ka just
selsamal wiisil, ja sellepärast palun
teie käest nagu kord ja kohus teie
lapse kätt. [Waheaeq.]

Fullinger [irtub sigesti] Härra doktor
Reimers! Mis te mulle sääl ütlete, kõlab
ju wäga ilus, ja kui ma teid nii waatan -
ma näen teid täna ju esimert korda -
noh, siis meeldite te mulle kaunis hästi.
Võiksinelt loetakse seda elu armsamate

silmapiilkude sekka, kui noormees isa
juurde tuleb ja ütleb. „Ma armastan
teie tütart, ma tahan teda omale nae-
seks võtta.“ Aga nagu teada, ei saa
armastusest üksi võtta täis ja mõist-
likul vanemal on kohus eks küsida:

„Mu härra, ütlege mulle, te tahate naest
võtta? Kas te võite ka naest võtta, see
tähendab, kas te jõuate ka naest teita?“

Reimers. Seda ma igatahes ei jõua.

Fullinger [upsakalt]. So.

Reimers. Mul ei ole kahjuks sugugi wa-
randust, mitte sugugi.

Fullinger. Seda ei paneks ma teile isene-
selt sugugi pahaks. On suur hulk
noori inimesi olemas, kellel varandust
ei ole. Teil on aga häa, korralik sisse-
tuluk.

Reimers. Seda ei ole mul kahjuks ka
mitte.

Fullinger [toorult]. So, seda ei ole teil ka
mitte. Mis te siis äieti olete? Teie kaardi

pääl seisab saladusrikkalt ainult:
doxter Oskar Reimers. Mis sorti dox-
tor te siis õieti olete?

Reimers. Ma studerisin keeleteadust.
Mul oli alguses nünn üliüksli dotsen-
diks hakata, aga pääle eksami jätsin
ma selle nünn katki ja elan nünn
juba mõnda aega oma kunsti jaoks.
Ma olen maler.

Fullinger. Te olete maler? So, so! Mis te
siis kõnn maalite? Seim? Päewapil-
tised? Siltsid? Oo, see wõib mõnikord
hää kahmanu raha sisse tuua.

Pr. Mühlmann [kannatamataks laimud.]
Kas mina wõrd ka midagi küsida
tohin?

Fullinger. Muidugi, Lisbeth.

Pr. Mühlmann [Reimersile] Kelle
juures te siis teenistuses olete, härra
doxter? Inimesel peab ometi mõni
koht olema!

Reimers [naljatujuis] Ah, mul on oma

äril. Pääle minu enese on minu äris veel tegew wana pesunaene, armuline proua, kes iga laupäewal minu atelier ära koristab.

Pullinger. Arme arjast kõwale läheme. Mis teie maalimine teile siis aastas sisse toob?

Reimers. Ma olen noor kunstnik, härra Pullinger. Ma ei tea kas teie teate, kuidas kunstielus lood on. Kindlat isse-tulekut ei ole ühelgi tegewal kunstnikul, ka kõige kuulsamal mitte. Minu nimi on veel kaunis tundmata kunstnikkude ringkondades. Kui ma tänapäew müüd mõne pildi ära müün, maksetakse mulle selle eest kaunis vähe. Aga see wõib korraga muutuda. [Naeratades.] Siis maksawad mulle inimesed paari nautjala täismaalitud lõuendi eest, mille eest nad täna mulle sadalist ei usalda anda kõige suurema hää melega mõni tuhat.

[Tälle tõiselt] Seda ei wõi üksi kunstnik enesest ette teada, ja keegi ei wõi selle pääle wanduda, kui ta ka kes teab kui anderikas on. Ome on selleks ka ikka tarwis. Esialgul ei ole minu sissetulek kõnewäärtgi, ja et ma teie tütar alles siis saada ei taha, kui ma suremata olen, wõimalikul korral surmud olen, siis teen ma lihtsalt oma arwe oludega.

Fullinger [jämedalt] Noh, mina teen ka oma arwe oludega. Mees, kes midagi ei ole, kellel midagi ei ole ja kes midagi ei teeni, ei saa minu tütar mitte. [Fü-
seb üles.] Minu härra, ma kahetsen wäga.

Reimers [jääb rahulikult istuma.] Ja, mina kahetsen ka wäga, härra Fullinger, et ma teie lahkuse pääle lootma pean. Teie ei wõi enesele sugugi ette-
kujutada kui punlik see tundmus on, et ma nü waise mehega kosima pean, kuidas iga sõna kurku kinni

Jääb.

Fullinger. Keel ei ole teil igatahes kurru
kinni jäänud.

Reimers. Härra Fullinger, teie kui wõitja
ei tohiks mitte pilgata. See on ometi
selge, et teie wõitja olete, kuna mina
wõidetud olen. Teil üksi on wõimus käes.
Süis olete te päälegi minu Käthe isa.
Te armastate muidugi oma last wäga.
See peab ju ka natuke wäikest helki mi-
nu päale heitma, sest teie laps armas-
tab mind ja, ta on minu pärast ihu
ja hingega.

Fullinger. See on südametunnistusest, see
on jultunud tegu teie poolt. Te olete tema-
le kirbu kõrwa pistnud.

Reimers [wiisakalt.] Ma ei räägi kirpudest,
härra Fullinger.

Fullinger [wäga jämedalt.] Pagana pihta,
see on ju ainult kõnekään.

Reimers. Andke andeks, minu arust ei
ole mind ta õigel kohal räänatud.

Fullinger. Ma ei tea üldse mitte, mis jaoks ma teiega veel sõnu raiaskan. Minu selge vastus on teil juba käes.

Pr. Mühlmann. Härra doktor tahab wist ka veel minu arwanist kuulda saada. Ma ei taha teda sugugi teie ees salajas hoida, härra doktor. Teie peate kuulda saama, mis õrnalt-tundjad naesterahwad teie teguwisist mõtlewad. Theodor, sa tead, kuidas ma seda arwan.

Fullinger [rahulolles] Räägi aga edasi, mu Elisabeth, sul on sõna.

Pr. Mühlmann. Mina waatan teie ülespidamise pääle nüüd rõõblisest seisukohast, härra doktor. Teie olete meie waese armsa Käthe wastu lihtsalt pattu teinud, teie olete ilmsüüta lapse ära eksitanud. Teie ei kohkunud mitte selle eest tagasi, selle noore tütarlapse hääd nime kergemeelselt mängu pääle panemast, et temalt aga igal

tingimisel võimalus ära võtta, paremale, peenemale mehele minna kui teie just olete. See oli teie plaan. Ja kavalalt olete teie oma asja päale hakkanud, seda peab ütleva. Ktse hirm tuleb päale. Kas ma liig palju ütlen? Kas see ei ole, et te noore daamega, kellele te kunagi ette ei olnud seatud ilma häbenemata ühtu elektri raudteel rääkima hakkasite? Et te teda enesega kokku saamiseks meelitasite, temale naesterahva rääkijaga kirjasid kirjutasite - kes teab missugune naesterahvas see oli?! - Ja et te lõpuks, et mõot täielik olets, vaese, pimestatud lapse kuni kihluseni enesega ajasite, kuna teil oneti punast krossigi taskus ei ole! Nimetate te sarnast teguviisi auusaks ja kõlblikuks? Peimers. Miu kõige armulisem proua! Kui te meesteruugu - wabandage seda kõlbliku wastast sõna - oletsite, siis wastaksin ma teile lühidalt ja ütlesin: mis teie mulle

praegu kõik ütlesite, on - loba!

Pr. Mühlmann [põrkab tagasi ja avab suu rohkem kui viisiks on.]

Reimers. Nii aga sunnib lugupidamine teie naestesse vastu mind natuke teist viisi oma mõtteid avaldama ja teile ütleva: auustatud dame, teie sõnad ei olnud neid omadusi, mis teatavatest physioloogilistest kelemusklike liigutamisest teatava psühholoogilise pööaju protsessi avalduse teevad.

Pr. Mühlmann [kargab üles, nagu oleks teda nõelaga tergatud.] Nüüd on mul küll - lalt Theodor!

Fullinger [mürinast aimates] Mul ka, Siesbeth.

Pr. Mühlmann [löötsutades.] Ma ei jää enam silmapilkugi siia. Siin söime - tankse ju lausa inimest.

Reimers [sõnavalmis.] See tundmus oli mul ka, mu armuline prova!

Pr. Mühlmann [nirakalt] Mis nüüd

weel sindina peab, jätan ma sinu hooleks, Theodor.

Fullinger. Küll juba, Siesbeth, Selle härraga raägin ma pärast paar selget sõna. Mine sina aga rahulikult, sa saad minuga rahul olema ja ma tänan sind ka wäga sinu waewa eest.

Pr. Mühlmann. Ei ole põhjust! Jumalaga, Theodor:

Fullinger. Ma saadan sind wälja. [Reimersile, kes rõwale on astunud ja kes midagi enam tähele ei pane.] Oudaxe siin.

Reimers [rahulikult] Palun wäga, [Pöörab koha jälle ära.]

Pr. Mühlmann [poolwaljusti] Niisugune lurgus! [Heidab põlgawa pilgu Reimersi päale, siis parem. poole ära.]

Fullinger [saadab teda]

Reimers [jääb üksi. Waatab selle ukse poole, mille kaudu pr. Mühlmann ära läks.]

Küüd on siin õhk puhas. -

Fullinger [tuleb tagasi; jämedalt] Kuidas

pidasite te siis ennast proua Mühl-
manni vastu üles? Mina nimetan
nisugust ülespidamist häbenatuseks!
Reimers. Mina ka.

Fullinger [keelatu] Teie ka?

Reimers. Ja. Waadake, härra Fullinger,
mul ei jäänud muud nõuu üle. Kui
ma tult wiisakalt palusin, teiega üksi
rääkida, vastasite mulle eitawalt.

Proua ei wastanud üleüldse mitte.
Kõne jooksul edenes ta, ma ei tea mis-
pärast, minu wihasemaks waenlaseks
ässitas teid minu vastu üles ja tea-
tas mulle õrna ettewaatlikkusega,
et ma kelin olen. Ausas enesekaitse
upitasin ma lahke proua siit mine-
ma. Arge minu päale sellepärast
pahane olge, härra Fullinger.

Fullinger. Ma tahan katsuda enesele
teist haad mälestust järele jätta. Ni-
melt kui te ära olete läinud, arwan
ma.

Reimers. Nüüd mind ära ajada, härra Füllinger, ei ole mingisugust ots tarbet. See ei oleks ka teile sugugi meelitan, sest te peaksite päale selle enesele ütlemä, et teie tütar kahtlase inimesega tuttaw oli. Onalt poolt pean ma ka niusuguse arwamise enese kohta ~~ära~~ kõige terawamalt ära keelama. Mina olen wäga häast perekonnast, ja te wõite mulle ainult tere tulemast ütelda. Ja nüüd punitame wiimaks seda suurelikku kohakest rahakotti! Minu oma on, nagu juba öeldud, tühi ja minu sisse tulekud käiwad kogemata nagu pinse pilwed. Selle walusa teadmise põhjal ütlete teie ennast sellest löbust lahti mind kui oma wäimeest kaalustada. Mis pärast siis? Teil on ju raha!

Füllinger [wihast keeletu.] See on ju uskumata!

Reimers. Ärge mind kõnewoolus eksitage, palun. Ma tahaksin häameelega teile kõik loogiliselt selgens teha. Teil on,

nagu öeldud, raha. See teib abielu teie tütre
 ja minu wahel wõimalikuks. Sest see
 waade, nagu peaks mees oma naest teit-
 ma, on nüüdsel ajal täiesti wana mud.
 Kes suudab seda tänapäew weel, kui tal
 enesel warandust ei ole? Ei üksigi noor
 arst, advokat, insener, wõi ohwitser j. n. e.
 Noor kunstnik midugi ka mitte. Sa et
 ma leitnanti kunstis sugugi alamalt
 ei hinda, kui leitnanti sõjawäes, siis on
 see mis ühele kõlbab ka teisele sünnis.
 Pääasi on, et igaüks omas elukutses oma
 kohust täidab. Kui nüüd mehed ja
 naesurkesed praegusel ajal meie selts-
 konnas paari tahawad minna, siis
 küsitakse: kumb pool selle löbu kulud
 kannab? Kui mõlemad pooled sääal-
 pool rüütlimeisat ja rahakotti seisa-
 wad, siis on moodne armastuse kurb-
 mäng walmis. Kui ühel poolel mi-
 dagi on, siis wäib õnnistus anda.
 Käesolewal juhtumisel olete teie see

üks pool. Ja nõnda palun ma teid müüd-
 lõpuseks: ärge olge kiivik, andke oma isa-
 sudamele üks müks ja tehke kaks in-
 mese last õnnelikuks, kes teine teist leid-
 nud, kes teine teisest enam lahkuda ei
 taha ja kes suuremat rõõmu enese jaoks
 ei tea, kui teid oma ühendusesse kol-
 mandaks võtta.

Fullinger. Te mängite sõnadega ju väga
 ilusasti. Minust ei saa aga niisuguste
 viiguritega jagu. Mina olen mees, kes kai-
 nelt mõlemate jalgadega kindla
 maa pääl seisab. Mina olen lihtkodanik
 ja teen mis lihtne kodaniku rõõblus
 mulle ütleb. Kunsti vastu on mul juba
 sündimisest saadik umbusaldus. Minu-
 pärast ei ole kunsti üleuldsel tarvis. Mõ-
 nigi asi on ilmas päris kena, aga tar-
 vilik ta ei ole. Mis te müüdu säääl ütle-
 site, nature õigust siin ja säääl teil ju
 on, aga mind see ei liiguta. Minul on
 oma põhjus mõtted ja nendest hoiari

ma kinni.

Reimers. Põhjus mõtted tulevad mõnikord ainult peiskäest.

Tullinger. Kõva pää on mul ka, igatahes. Ja ärge enam waewa nähke, teid pehmeks saada. [Saadalt pilgates]. Mul on väga kaalu, härra doktor. Teie ei ole mitte see väimees, keda ma enesele oma unistustes ette kujutasin. [Karedalt]. Minu maja ei ole nälgjaste kunstnikkude söögimaja.

Reimers [tõuseb üles, jääb aga wiisaks]. Teie ei ole enam tarwis ennast blammerida, härra Tullinger. Ma harkkan juba teie kodaniku-kõlbusest aru saama.

Tullinger. Kas te tõesti juba harkate aru saama? Noh, see rõõmustab et teie warandusline puidus ka mitte teie arusaamise päale ei ulata.

Reimers [tänades]. Ja sellepoolst wain häade tagajärgedega teiega wüstelda.

Tullinger [tuli wihaselt]. Teie olete häbemata jõmpsinas!

Reimers [tuksatab, walitseb süsge enese üle ja waatab Fullingerile ainult terawalt otsa.]

Fullinger [lõualt.] Sellist sõnast pean ma rahulikult kinni. Argpüks ei ole ma kunagi olnud. [Süs lühidalt.] Minu arwamist olete nüüd kuulnud, sellega on asi ots.

Reimers. Kas see teie wümanne sõna on?

Fullinger. Ja muidugi.

Reimers [pahudes]. Mõtelge veel kord hästi järele, härra Fullinger.

Fullinger. Ma ütlen veel kord, ei on ei!

Reimers. Ma palun teid tungiwalt - -

Fullinger. Palun mine aitab minu juures niasama wähe kui häbematus.

Reimers. Pean ma tõesti ära minema, härra Fullinger?

Fullinger [haadsööwivalt] Pidamisest ei ole just otsekõhe juttu. Ma usun, te teete seda isegi juba. - [Paneb käed jälle rahulikult püks te taskusse.] Lõualaga!

Reimers [wiimast katses tehes] Armas härra Tullinger.

Tullinger [wäga kõrgilt.] Käigu te näsi hästi. Wõib olla on mul midagi teie jaoks maalida.

Reimers [tõsiselt] Tunnalaga siis! [astub parem poolse ukse poole ette.]

Tullinger [näib wäga wõidurikas wälja.]

Reimers [jäab just ukse ees seisma ja pöörab äkitselt jälle tagasi. Tema näojooned on rõwad ja külmad. Tema aamuis on kääniw.] Aga enne kui ma ära lähen, ei taha ma teile ütlemlata jätta, härra Tullinger, et ma teie tütre ka ilma teie lubata oma naeseks teen.

Tullinger [metsikus saades.] Saatanapäralt - !

Reimers [astub sirgelt Tullingerile päris juurde ja räägib temaga kääniwalt.]

Nüüd räägin miisa! Olge nii hää ja pange seda nüüd tähele! Nii siis. Ma tunnistan teile nüüd midagi

üles, midagi, millest teie tütrel aimugi ei ole, mis ma tema eest saladuses peidaksin, sellepärast et ma sellega tema peale mõju avaldada ei tahtnud.

[Rohuga.] Mina ei ole mitte vaene, härra Tullinger, just wartsaksa, ma olen rikas. Wäga rikas koguni. Mul on kaunis kena warandus ja ma olen wana onu ainukene pärija, kes weel rikkam on kui mina. Ma annan teile oma auu- sõna, et ma sula tõtt räägin.

Tullinger [koguni rõhkuvalt.] Ja- ja- ja, aga mispärast te seda mulle alles nüüd ütlete?!

Reimers. Sellepärast et ma emme teie juures haritud inimeste abinõudega õnne tahtsin katsuda.

Tullinger [arusaamata]. Kuidas? Mis?

Reimers. Haritud inimeste abinõudega! Senini katsusin möögaga wehelda, teie haarasite malga järele, nüüd wõtan mina ka malga.

Fullinger. Ma ei sa teist aru.

Reimers. Ma arvan seda niivõisi: kui ma enne tundmustest rääkisin, rääkisite teie rahast. Nüüd räägin mina ka rahast. Ma wõitlen nüüd abinõuga, mis teie kohane on.

Fullinger. Seda oleksite aga ometi kohe teha wõinud.

Reimers. Minu usk inimeste sisse mähkib mulle mõnikord wingerpussi. Seate mis te olete, härra Fullinger?

Fullinger [leplikult] No mis siis?

Reimers. Üks kolgakodanlane!

Fullinger. Mis asi?

Reimers. Kolgakodanlane! Kodaniku seim on ajalookselt põhjendatud ja teda ei saa meie kulturast lihtsalt wälja mõelda. Aga sellest suurest ja kulturajõulisest seisusest saawad tema liixined tihti nii aru, et ta neile kolka muretsseb, kus nad konutawad ja tuimalt ja usawõtmatalt iga teise eluwalduise pääle waatawad

Nad waatawad kõige iluduse pääle ilmas teatava nürimeelsusega, sest et nende töö ja elu midagi sellesarnast ei parra.

Nad mõõdavad kõiki tundmuseid oma lühikese mõõdupuuga. Nad astuvad iga õnema küsimuse nagu oma iga-päevase jämeda käsitöö kallale ja otsustavad niasama. Selle juures põewad nad põhjus mõtete ja kõlbluse haigust ja mahutavad oma nahasse tubli ports-joni iseteadvust ja upsakust. Ma võin-sin veel enam ütelda, aga ma arvan, sellest saab küllalt. Neid on ka naeste-svost olemas. Teie majaema, proua Mühlmann on kaunis puhast teingu eksemplar. Wõib teiega wõistelda!

Fullinger. Te räägite ju äige häbelisult!

[Keema minnes.] Herra, te ei pea mitte mõtlema, et mina -

Reimers [terawalt.] Ärge ennast ära unustage. Mul ei ole himu teile siin kauemini jutlusi pidada ja soovitan teile katses

teha oma seisukorvast aru saada. Wain on minu käes, nimelt raha, ja skandali ma ei karda mitte, sest Käthe läheb tulest ja weest minuga läbi. Teie olete nüüd sest pääle ainult sallitud. Te peate nüüd väga lahke näs tegema, midagi jätan ma teid lihtsalt korwale. Teie tütar on täisealine ja mina olen waba mees. Sellest saate omegi aru?! Mina ei anna teile ka mitte nõuu oma kodanlist suuremeelsust tagastjärele selle läbi näidata katsuda, et mind wahke kaasawara läbi oma endist kodanlist kõlbuse hoogu unustama panna püüate: ma wissawastan teile jalgade ette.

Fullinger [alandlikult.] Minu armas-minu auustatud härra doktor, ma - ma - teie olete omegi, ärge pange pahaks, teie olete omegi väga imelik härra. Misspärast mängite mulle emme seda kommetit?

Reimers [täsiselt] Sellepärast, et ma teid

muuta tahtsin. Ma tahtsin teis inimsust
 aratada. Sellepärast et mul sügaw kaas-
 tundmus nendega on, kes tõesti waesed on.
 Kuidas käis siis minu käsi, kui ma mi-
 suguse waese näskatte all sinu sisse lask-
 mist palusin? Inimene oli ometi see-
 sama, kes weel praegu teie ees seisab.
 Teie andsite aga selle waese kuradile jala-
 hooke. Ma aimasin, härra Füllinger, mis
 tõust teie olete, ma teadsin, et wõitlus
 äge saab olema, aga ma lootsin, et mi-
 na wõitjaks jään. See oli pettelix lootus.
 Haritud inimese sejaristadega ei saa
 misugust lahingut mitte lüüa. Peab
 misarnuti wembla wõtma. [Ülawalt.]
 Ja nüüd tooge mulle minu Käthe.
 Ma jannnen tema armsate silmade
 järele.

Füllinger [wäga wusakalt.] Mis-
 ma temale siis ütlesime pean?

Reimers. Ütelge temale, et teie armastaw isa
 süda oma lapse õnne juurde jah ja aamen

ütles.

Fullinger [uttab pahemp. unse juurde
avab selle ja hüüab wälja.] Käthe, Kitty,
Käthenene! [Täab unse juurde seisma
ja jätab selle lahti.] [Wäike ostamise
wahelalg.]

Käthe [ilmub läwel, jääb läwle seisma,
waatab enne kartlikult isa, siis Reimersi
ja siis jälle isa otsa.] Siin ma olen, papa.

Fullinger [Reimersi päale naidates.] Siin
on häwa doktor Reimers.

Reimers [siutab talle naeratades ja igatsedes
käed wastu.]

Käthe [uttab tema juurde] [Kahestawad
teine teist.]

Fullinger [teadmises, et ta äieti häa äri on
teinud, äkitselt ligutatult ja haruldase
meelkindlusega.] See mees meeldis
mulle juba esimesest silmapilgust
saadix!

[Besriie.]

